

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH (NR 77)

z dnia 10 września 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych (nr 77)

10 września 2025 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Kowala (KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– zaopiniowanie kandydatury na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Słowenii.

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Zajączkowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych ze współpracownikami, **Leszek Soczewica** kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Słowenii, **Marian Staszewski** oraz **Eliza Zeidler** stali doradcy Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marta Artymińska**, **Bartosz Bąk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł **Paweł Kowal (KO)**:

Dobry państwu.

Otwieram posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych.

Stwierdzam kworum.

Witam panie posłanki i panów posłów oraz pana Wojciecha Zajączkowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, ze współpracownikami. Witam kandydata na ambasadora oraz pozostałe osoby biorące udział w posiedzeniu.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia przewiduje zaopiniowanie kandydatury pana Leszka Soczewicy na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Słowenii.

Informuję, że Komisja Spraw Zagranicznych opiniuje kandydatów na ambasadorów na podstawie art. 39 ust. 2a ustawy o służbie zagranicznej. Nasze posiedzenie ma charakter jawny. Koncepcję sprawowania misji szefa placówki oraz życiorys zawodowy otrzymali państwo na poselskie skrzynki poczty elektronicznej oraz tablety.

Teraz, tak jak zwykle, poproszę kandydata o zaprezentowanie w skróconej formie swojego biogramu zawodowego i programu pracy. Inne dokumenty państwo otrzymali na skrzynki, tak jak zostało przeczytane.

Wydaje mi się, że nie ma żadnych sprzeciwów, więc mogę potraktować, że porządek dzienny jest przyjęty.

Za chwilę udzielię głosu kandydatowi, a głosowania, jeśli państwo zechcą przekazać swoim klubom, zorganizuję nie wcześniej niż o godzinie 11.20.

Teraz poproszę o zabranie głosu pana Leszka Soczewicę. Po pięciu minutach przerwę panu wystąpienie, tak że proszę, żeby było ono syntetyczne, ponieważ cały dokument jest już w rękach państwa posłów.

Kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Słowenii **Leszek Soczewica**:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, z punktu widzenia interesów polskiej polityki zagranicznej Republika Słowenii należy do najbardziej stabilnych i praktycznie bezproblemowych partnerów. Słowenia jest najbogatszym i jednocześnie najlepiej rozwiniętym, szczególnie pod względem gospodarczym, państwem byłej Jugosławii. Jednocześnie należy do najzamożniejszych i najbardziej cywilizacyjnych zaawansowanych państw swojego regionu Europy Środkowej. Słoweńcy czują się bezpieczni. Premier Robert Golob określił Słowenię mianem wyspy pokoju i bezpieczeństwa. Jest to zapewne jeden z głównych powodów, dla których poparcie społeczeństwa słoweńskiego dla członkostwa w NATO jest być może zaskakująco słabe (wynosi 56%) w porównaniu na przykład z poparciem dla Unii Europejskiej (74%) czy dla ONZ (73%).

W sprawie wojny w Ukrainie Lublana początkowo mocno wspierała Kijów i krytykowała Moskwę, ale później stanowisko to ewoluowało w stronę mniej proukraińską z podkreśleniem potrzeby utrzymania dialogu z Rosją. Mówię o tym dlatego, żeby uzasadnić potrzebę monitorowania słoweńskiej polityki bezpieczeństwa, co uważam za jeden z głównych celów mojej ewentualnej misji w Lublanie.

Drugi cel, współpraca gospodarcza. Rozwija się ona dość dynamicznie. Wolumen obrotów za ubiegły rok wyniósł 2,6 mld euro. Mamy niewielki dodatni bilans obrotów handlowych. Zamierzam promować polską gospodarkę, nasze towary i usługi, także Polskę jako kraj otwarty na inwestycje zagraniczne i przyjazny im. Chciałbym się skupić w tym kontekście na poszukiwaniu ewentualnych nisz. I być może wobec faktu, że oba rządy deklarują zwiększenie budżetów obronnych, takie potencjalne nisze pojawią się w tym obszarze gospodarki. Przykładem takiej niszy, która ostatnio dynamicznie się rozwija, jest cyberbezpieczeństwo. Chodzi głównie o zastosowanie naszych rozwiązań systemowych i doświadczeń w słoweńskim sektorze bankowym.

Trzeci cel – oczywisty cel każdego ambasadora – to dialog polityczny i jego możliwa intensyfikacja. Bardzo dobry stan stosunków między naszymi państwami sprzyja tego typu działaniom i stanowi ich solidną podstawę. Mamy podobne poglądy w zasadniczych sprawach ze Słowenią, na przykład co do zasady w sprawie wojny w Ukrainie, czyli konieczności możliwie szybkiego zakończenia konfliktu, w sprawie znaczenia stosunków ze Stanami Zjednoczonymi czy też praw człowieka.

Lublana jest aktywnie zainteresowana różnymi formatami współpracy regionalnej, na przykład inicjatywą Trójmorza czy też Partnerstwem Wschodnim. Dlatego zamierzam promować Polskę jako aktywnego uczestnika tego typu współpracy. Słowenia uważa Niemcy i Francję za partnerów strategicznych. Deklaruje wolę pogłębienia z nimi współpracy politycznej, gospodarczej, także kulturowej, więc siłą rzeczy jest zainteresowana również naszymi doświadczeniami we współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego.

Ze swoich doświadczeń ambasadorowania w Bratysławie wiem i rozumiem znaczenie współpracy parlamentarnej w dialogu politycznym między dwoma państwami i zamierzam dbać o możliwie systematyczne kontakty między naszymi parlamentami, szczególnie na praktycznym poziomie Polsko-Słoweńskiej Grupy Parlamentarnej.

Poza polityką bezpieczeństwa, współpracą gospodarczą i polityczną czwarty oczywisty cel każdego ambasadora to dyplomacja publiczna i kulturalna oraz współpraca z Polonią. Polska ma bardzo dobrą renomę w Słowenii, podobnie zresztą jak Słowenia w Polsce. Duże zasługi w dialogu kulturowym zawdzięczamy katedrze polonistyki, która od ponad 20 lat funkcjonuje na uniwersytecie w Lublanie.

Słoweńska Polonia jest niezbyt liczna. Stanowi około pół tysiąca osób, z których znaczna część osiedliła się na terenie Słowenii jeszcze za czasów byłej Jugosławii. Doceniam i osobiście lubię współpracę z Polonią. Mam w tym zakresie jak najlepsze doświadczenia z trzech poprzednich placówek. Zamierzam aktywnie kontynuować tę działalność, jeśli wyrazicie państwo na to zgodę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Teraz, zgodnie z naszymi zwyczajami, otwieram dyskusję. Bardzo proszę. Pan poseł Jabłoński, proszę.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Mam pytanie do pana ministra. Panie ministrze, kwestia formalna, która wymaga jak co posiedzenie tej Komisji jednoznacznego wyjaśnienia: czy kandydatura pana ambasadora była przedstawiona panu prezydentowi, czy Ministerstwo Spraw Zagranicznych może powiedzieć, że jest wstępna zgoda pana prezydenta na tę kandydaturę?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Wojciech Zajączkowski:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, pragnę potwierdzić, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych już w marcu bieżącego roku dostało wstępną zgodę pana prezydenta na kandydaturę pana Leszka Soczewicy na stanowisko ambasadora w Lublanie.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, pan poseł Jarosław Sellin.

Posel Jarosław Sellin (PiS):

Panie generale, generale w stanie spoczynku, czytamy w materiale, który pan dostarczył, że Słowenia jest jednym z najbardziej ślimaczących się państw NATO, jeśli chodzi o zwiększenie nakładów na obronność. Czy postara się pan również wykorzystać swoje doświadczenie wojskowe, żeby ich przekonać do tego, że to jest poważna sprawa i należy dojść do pułapu, który został uzgodniony na szczycie NATO w Hadze?

Chciałem też zapytać w związku z tymi strategicznymi relacjami w polityce zagranicznej Słowenii z Niemcami i z Francją, czy widzi pan szansę na odnowienie równie intensywnego zainteresowania Słowenii inicjatywą Trójmorza, w której Polska jest, a przynajmniej powinna być liderem. Tak jak pan napisał, w latach 2020–2022 Słowenia poważnie zaangażowała się w tę inicjatywę. Dlaczego tylko w tych latach? I czy jest szansa na jakieś wznowienie tego zaangażowania? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są inne pytania? Poseł Jabłoński, proszę bardzo.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Pytanie w nieco podobnym duchu jak to, które pan poseł Sellin zadał w kontekście Trójmorza, konkretnie sytuacji gospodarczej. Jeśli dobrze pamiętam, w przyszłym roku ma się zakończyć modernizacja, przynajmniej jeden z etapów modernizacji linii kolejowej Divača–Koper, kluczowej z punktu widzenia planowanej od lat poprawy połączenia, którym było zainteresowane w zakresie obsługi także PKP Cargo. Ma to też istotne znaczenie w kontekście stworzenia i kontynuacji rozmów, które toczyły się jeszcze w roku 2021 między naszymi portami a zarządem portu Koper. Czy może pan, panie ambasadorze, powiedzieć, jak według pana wiedzy w tej chwili ta sytuacja wygląda, jeśli chodzi o udział polskich firm, polskich podmiotów? Jakie są możliwości wykorzystania tego zmodernizowanego połączenia w momencie, kiedy ono będzie oddane?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania? Nie ma w tej chwili zgłoszeń. Rozumiem, że chyba nawet wcale już nie ma zgłoszeń.

To teraz poproszę o odpowiedź pana Leszka Soczewicę. Później ewentualnie, jeżeli zechce coś dodać, pan minister Wojciech Zajączkowski. Proszę bardzo.

Kandydat na stanowisko ambasadora RP Leszek Soczewica:

Panie ministrze, faktycznie słoweński budżet obronny jest niski. W tej chwili wynosi niespełna 1,5%, do końca roku ma wzrosnąć do 2% i przez następne pięć lat o 0,2%, do docelowo 3% w roku 2030. Natomiast, mówiąc otwartym tekstem, rząd Słowenii póki co kontestuje ustalenia szczytu NATO w Hadze o zwiększeniu budżetów do 2035 r. do 5%. To, jeżeli chodzi o kwestie budżetowe. Oczywiście jeśli będę miał taką okazję, jeżeli państwo wyrażicie na to zgodę, będę na ten temat dyskutował z gospodarzami. Będzie mi o tyle łatwiej, że ambasadorem Słowenii w Polsce jest mój kolega, zresztą też emerytowany generał.

Jeżeli chodzi o inicjatywę Trójmorza, to odpowiadając może na pytania obu panów ministrów, po pierwsze, Słowenia jako taki pragmatyczny kraj bardzo podkreślała znaczenie infrastrukturalne inicjatywy Trójmorza. Drugi ważny element tej cennej inicjatywy dla strony słoweńskiej, to – oczywisty argument – polepszenie kontaktów ze Stanami Zjednoczonymi. Troszeczkę faktycznie osłabił w zapale rozwijania tej współpracy infrastrukturalnej po zmianie rządu w 2022 r. Chociaż nadal deklarują, że wątek zarówno infrastrukturalny, jak i ten amerykański jest dla nich istotny. Zgadzą się również na ewentualny udział w tej inicjatywie państw trzecich. Wspominana była, z tego co pamiętam, Japonia.

Co do praktycznego zagadnienia, o które pytał pan minister Jabłoński, z tego co wiem, jest lekkie opóźnienie w budowie tego połączenia, spowodowane, z tego co pamiętam, jakimiś kwestiami geologicznymi, również z uwagi na to, że strona słoweńska nie miała po prostu legitymacji do tego, żeby w tego typu sprawy zbyt głęboko wchodzić. Ale uznaje realizację i finalizację tego połączenia za istotną, więc nie sądzę, żeby tutaj były jakiekolwiek problemy. Nie do końca wiem, jak sprawa wygląda. Wiem, że idzie naprzód, a opóźnienia były związane z kwestiami zagrożeń geologicznych.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, oczywiście, poseł Fogiel.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Panie ambasadorze, ja chciałem zapytać o ten wątek, o którym pan wspomniał, że słoweński rząd kontestuje ustalenia szczytu NATO w sprawie 5%. Czym rządzący to motywują? Jaka jest ich argumentacja? Rozumiem, że przedstawiciel Słowenii podczas szczytu formalnie nie głosował przeciw. Chciałbym więc usłyszeć nieco więcej, jak to jest komunikowane wewnętrznie. Jakie są przyczyny? Bo poza tym, że sprawa jest poważna i to jest niepokojące, że sojusznik z NATO nie zgadza się ze szczytem NATO, dostrzegam w tym pewną ironię. I myślę, że to może być dobra przestroga dla wszystkich. Pamiętam, że kiedy kilka lat temu władzę utracił urząd premiera Janšy, który wraz z premierem Morawieckim, premierem Kaczyńskim, premierem Fialą był w Kijowie, duża część polskiej sceny politycznej cieszyła się ze zmiany władzy w Bratysławie, oskarżając z nieznanym mi przyczyn premiera Janšy o prorosyjskość, mówiąc, że teraz będą tam siły, które rzeczywiście w koalicji zachodniej pokażą, jak należy prowadzić politykę antyputinowską. Tym bardziej w tym kontekście interesuje mnie ta kontestacja wydatków na zbrojenia natowskie.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Zamykam sesję pytań, jeżeli już więcej ich nie ma, i proszę o odpowiedź.

Kandydat na stanowisko ambasadora RP Leszek Soczewica:

Tak jak pan powiedział, panie pośle, trudno przede wszystkim jednego, w zasadzie ostatniego ojca niepodległości słoweńskiej, premiera Janšę, posądzać o jakieś skłonności, o których pan wspominał.

Natomiast oczywiście, tak jak pan powiedział, Słowenia oficjalnie nie mówiła o tym, że nie zamierza osiągnąć tych planowanych przez NATO 5% w 2035. r. Ale na użytek, jak rozumiem, wewnętrzny aktualny rząd centrolewicowy podnosi kwestie społeczne, mówiąc, że mała Słowenia z naprawdę niewielką armią nie może sobie pozwolić ze względów stricte społecznych na tego typu wydatki. I dlatego pomysł jest, jak mówiłem, taki, że do końca tego roku 2%, później po 0,2% przez pięć lat, czyli 3%, a później się zobaczy, bo w przyszłym roku na wiosnę będą wybory i aktualny rząd nie jest w uprzywilejowanej sytuacji w notowaniach w stosunku opozycji.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Teraz, proszę państwa, ogłoszę przerwę. Obrady wznowimy o godzinie 11.20. Ogłaszam przerwę.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę państwa, wznawiam posiedzenie Komisji.

Pana kandydata na ambasadora nie ma z nami, więc tylko przeprowadzę głosowanie. Po głosowaniu proszę, żeby jeszcze kandydat został, żebyście państwo dostali tę minutę, żeby mu, jeżeli oczywiście wynik będzie pozytywny, pogratulować. Z punktu widzenia kandydatów ta ceremonia, która dla nas jest dość rutynowa, jest najczęściej ważna w ich karierze zawodowej, tak że o to proszę.

Wznawiam posiedzenie.

Proszę, żeby państwo posłowie sprawdzili, czy działa maszyna. Proszę państwa, przeprowadzę głosowanie nad kandydaturą Leszka Soczewicy na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Słowenii. Proszę o głosowanie.

Kto za? Dziękuję. Kto przeciw? Jeszcze proszę nie zamykać głosowania. Kto się wstrzymał? Rozumiem, że wszyscy zagłosowali. Bardzo państwu dziękuję.

Proszę o ogłoszenie wyniku. Głosowało 26 osób. Za – 16 posłów, nikt nie był przeciwny, wstrzymało się 10 posłów. Dziękuję. Wynik jest pozytywny.

Proszę, żeby kandydat wszedł.

Dziękuję bardzo, proszę już nie zajmować miejsca, my też za chwilę wstaniemy, żeby pogratulować. Bardzo panu gratuluję. Decyzją Komisji otrzymał pan pozytywną opinię Komisji jako kandydat na ambasadora do Słowenii.

Dziękuję bardzo, zamykam posiedzenie. Gratulujemy.